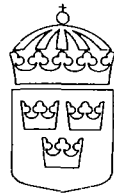

Regeringens proposition

1992/93:228

Ändrade grundutbildningstider för vissa
värnpliktiga, m.m.

Prop.
1992/93:228

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Föredragande vid regeringssammanträdet har varit chefen för Försvarsdepartementet.

Stockholm den 25 mars 1993

På regeringens vägnar

Carl Bildt

Anders Björck

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till ändringar i värnpliktslagen (1941:967). Ändringarna innebär att värnpliktiga som tas ut för grundutbildning till tolk och förhållare får lika lång grundutbildningstid oavsett vid vilken försvarsgren de tas ut. Förslaget innebär också en förkortning av grundutbildningstiden för dessa värnpliktiga. Vidare föreslås en sänkning av den minsta grundutbildningstiden för vissa värnpliktiga i specialistbefattningar, bl.a. läkare. De nya reglerna avses träda i kraft den 1 juli 1993.

I propositionen behandlas också riktlinjer i fråga om värnpliktiga i mobiliserings- och förplägnadstjänst.

Regeringens proposition Ändrade grundutbildningstider för vissa värnpliktiga, m.m.

Prop. 1992/93:228

1 Ärendet och dess beredning

Överbefälhavaren har i en skrivelse den 18 december 1992 (dnr Fo92/2912/RS) föreslagit ändringar i 27 § 1 mom. värnpliktslagen (1941:967) innebärande en samordning av grundutbildningstiden för värnpliktiga som utbildas till tolk och förhörsledare oavsett inom vilken försvarsgren den värnpliktige skall utbildas. I skrivelsen föreslås också att grundutbildningstiden avkortas för dessa värnpliktiga.

I en skrivelse den 12 september 1991 (dnr Fo91/1795/4) har Överbefälhavaren tidigare föreslagit en sänkning av den minsta grundutbildningstiden för värnpliktiga läkare, läkarassistenter (tandläkare) och apotekare.

Under beredningen av detta ärende har synpunkter inhämtats från Överbefälhavaren, Chefen för armén, Chefen för marinen, Chefen för flygvapnet, Försvarets civilförvaltning, Värnpliktsverket, Vapenfristyrelsen, Försvarets sjukvårdsstyrelse, försvarets tolkskola, Sveriges centrala värnpliktsråd, Sveriges vapenfrias medinflytandeorganisation samt personalorganisationerna inom försvarsmakten.

Frågan om värnpliktiga i mobiliserings- och förplägnadstjänst behandlades i 1992 års totalförsvarsbeslut (prop. 1991/92:102, bet. 1991/92:FöU12, rskr. 1991/92:337). Riksdagen godtog härvid i princip regeringens förslag att införa värnpliktiga i mobiliserings- och förplägnadstjänst. Genom en samtidigt beslutad ändring i värnpliktslagen utökades tjänstgöringstiden för sådana värnpliktiga (prop. 1991/92:101). Vid ärendets behandling framhöll dock Försvarsutskottet att volymen och de närmare förutsättningarna för att utnyttja dessa värnpliktiga i krigsorganisationen samt utbildningens innehåll borde beslutas först sedan Pliktutredningen (Fö 1991:02) hade lämnat sina förslag.

Försvarsutskottet förutsatte att regeringen utan tidsspillan skulle återkomma till riksdagen med förslag i frågan.

I regleringsbrevet avseende Försvarsdepartementets verksamhetsområde för budgetåret 1992/93 angav regeringen att Chefen för armén, med beaktande av riksdagens beslut, skulle fortsätta sådana förberedelser som möjliggör att mobiliserings- och förplägnadsvärnpliktiga kan påbörja sin befattningstjänstgöring på förbanden den 1 juli 1993.

Chefen för armén gavs samtidigt i uppdrag att senast den 15 augusti 1992 lämna en redovisning av bl.a. vilka krigsförband som har behov av sådana värnpliktiga som det här gäller.

Sedan Chefen för armén lämnat den begärda redovisningen, begärdes synpunkter på redovisningen av Pliktutredningen.

Pliktutredningen inkom till Försvarsdepartementet den 27 oktober 1992 med en redogörelse för sina bedömningar (dnr Fo92/2374/MIL). Utredningen erinrade härvid om att den i sitt betänkande skulle återkomma till principerna för användningen av värnpliktiga i stödproduktionen inom det militära försvaret.

Regeringen uppdrog genom beslut den 10 december 1992 åt Chefen för armén att – med beaktande av Pliktutredningens synpunkter – genomföra utbildning av värnpliktiga i mobiliserings- och förplägnadstjänst för krigsorganisationens behov. Bakgrunden till beslutet var att Chefen för armén måste få möjlighet att påbörja utbildningen av de värnpliktiga som redan var inkallade.

I 1993 års budgetproposition (prop.1992/93:100, bil. 5, s. 66–67) har regeringen redovisat sina ställningstaganden i frågan. Samtidigt har aviserats att regeringen avser återkomma till riksdagen, sedan bl.a. Pliktutredningen avgett sina förslag.

Den 28 januari 1993 överlämnade Pliktutredningen till regeringen sitt betänkande Totalförsvarsplikt (SOU 1992:139). Betänkandet remissbehandlas för närvarande.

2 Ändrad tid för grundutbildning av vissa värnpliktiga

Regeringens förslag: Värnpliktslagen ändras så att grundutbildningstiden blir densamma för alla värnpliktiga som tas ut för utbildning till tolk och förhørsledare. Detta sker genom att tolk och förhørsledare i lagen anges som en särskild specialistbefattning med en lika lång utbildningstid. Grundutbildningstiden för dessa värnpliktiga skall omfatta minst 360 och högst 380 dagar, vilket innebär att utbildningstiden blir ungefär två månader kortare än för närvarande.

Den kortaste grundutbildningstiden för till specialistbefattningar uttagna värnpliktiga läkare, tandläkare och apotekare blir 120 dagar.

De hörda instanserna: Försvarets sjukvårdsstyrelse har anfört att benämningen läkarassistent i värnpliktslagen bör bytas ut mot benämningen tandläkare. Övriga instanser har inte haft något att erinra mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Av 27 § 1 mom. värnpliktslagen framgår att värnpliktiga tas ut för utbildning i olika befattningar som hör till någon försvarsgren. Utbildningstiden för varje befattning är angiven med en minsta och en högsta tid och varierar mellan försvarsgrenarna. Av paragrafen framgår vidare att värnpliktiga kan tas ut för utbildning till någon av vissa uppräknade särskilda specialistbefattningar, såsom meteorologer eller fältpräster. För sådana specialistbefattningar är utbildningstiden i allmänhet densamma oavsett vid vilken försvarsgren utbildningen sker.

En värnpliktig skall tjänstgöra det antal dagar som anges i värnpliktsutbildningsförordningen (1980:1035). Enligt 3 § förordningen får Överbefälhavaren föreskriva att värnpliktiga som har uttagits för utbildning till vissa särskilda befattningar skall tjänstgöra längre eller kortare tid än vad som sägs i förordningen. Tiden får dock inte under- eller överstiga vad som anges i värnpliktslagen.

Värnpliktiga tas ut för utbildning till tolk och förhørsledare vid såväl ar-

mén, marinen som flygvapnet. Tolkar och förhørsledare är alltid plutonsbefälsuttagna värnpliktiga och hänförs i armén till kategorin plutonsbefäl i särskilt kvalificerad befattning. I 27 § 1 mom. värnpliktslagen föreskrivs en grundutbildningstid för dessa värnpliktiga inom armén om minst 395 och högst 450 dagar. Utbildningstiden för plutonsbefälsuttagna värnpliktiga är inom flottan minst 410 och högst 525 dagar, inom kustartilleriet minst 410 och högst 435 dagar samt inom flygvapnet minst 335 och högst 360 dagar.

Utbildningen till tolk och förhørsledare inleds med en allmän militär utbildning. Därefter utbildas de värnpliktiga vid försvarets tolkskola. Med hänsyn till krigsorganisationens behov tas de värnpliktiga under utbildningen vid skolan ut för utbildning vid någon försvarsgren. Utbildningen av de värnpliktiga sker dock vid tolkskolan. När utbildningen vid tolkskolan är avslutad, krigsplaceras de värnpliktiga i försvarsmaktens krigsorganisation.

Överbefälhavaren har anfört att utbildningstiden bör vara lika lång för alla värnpliktiga tolkar och förhørsledare, oberoende av vilken försvarsgren de tillhör och har därför föreslagit att dessa värnpliktiga i likhet med t.ex. meteorologer och fältpräster bildar en särskild specialistbefattning med samma utbildningstid. På så sätt kan, i motsats till i dag, utbildningstiden bestämmas oberoende av vilken utbildningstid som gäller för andra plutonsbefälsuttagna värnpliktiga vid respektive försvarsgren.

Överbefälhavaren har vidare anfört att grundutbildningstiden för tolkar och förhørsledare bör avkortas till minst 360 och högst 380 dagar. Som skäl har anförts att utbildningsmålen kan uppnås med denna kortare utbildningstid.

Regeringen delar Överbefälhavarens uppfattning att dessa värnpliktigas utbildningstid bör vara lika lång oavsett vilken försvarsgren de tillhör och föreslår därför att 27 § 1 mom. värnpliktslagen ändras så att i en ny punkt denna kategori hänförs till en särskild befattning. Regeringen delar även Överbefälhavarens uppfattning att utbildningstiden för tolkar och förhørsledare kan förkortas. Vi föreslår därför att de får en utbildningstid om minst 360 och högst 380 dagar.

Regeringen går härfter över till förslaget om grundutbildningstider för de värnpliktiga läkarna m.fl.

Genom ett riksdagsbeslut hösten 1989 bestämdes nya riktlinjer för den militära utbildningen av läkare (prop. 1989/90:9, FöU3, rskr. 87). Tidigare genomgick värnpliktiga läkare under pågående civila studier en grundutbildning som var uppdelad på tre eller flera tjänstgöringsperioder. De nya riktlinjerna innebär att en värnpliktig läkare i regel tas ut till befälsutbildning och genomför sin grundutbildning som andra värnpliktiga i ett sammanhang. Efter avlagd läkarexamen ändras uttagningen. Därefter genomförs kompletterande militärmedicinsk utbildning i form av fackkurser. Ändringen av läkarnas utbildning kunde genomföras inom ramen för den gällande lagstiftningen. De nya riktlinjerna föranledde därför inte några ändringar i värnpliktslagen.

När det nya utbildningssystemet infördes, fanns det omkring 400 värnpliktiga läkare som hade påbörjat sin militära utbildning enligt det äldre systemet och ännu inte avslutat sin grundutbildning. Enligt värnpliktslagen skall dessa värnpliktiga fullgöra en grundutbildning om minst 200 dagar. I dagslä-

get har dessa värnpliktiga genomfört endast omkring 120 dagars grundutbildning. Överbefälhavaren anser detta vara en tillräcklig grundutbildning för att dessa värnpliktiga skall kunna krigsplaceras i försvarsmaktens krigsorganisation.

Även grundutbildningen för värnpliktiga apotekare och läkarassistenter får enligt Överbefälhavarens bestämmande genomföras i olika omgångar. Numera har denna uppdelning av grundutbildningen upphört. Vissa av dessa värnpliktiga har påbörjat grundutbildningen enligt det äldre systemet och fullgjort endast 120 dagar. Överbefälhavaren anser att även dessa kategorier värnpliktiga har fullgjort en tillräcklig grundutbildning.

Regeringen delar Överbefälhavarens uppfattning och föreslår att värnpliktslagen ändras på så sätt att den nedre gränsen för grundutbildningstiden för dessa specialistbefattningar sänks till 120 dagar.

Regeringen föreslår också att – i enlighet med Försvarets sjukvårdsstyrelses förslag – benämningen läkarassistent i värnpliktslagen byts ut mot benämningen tandläkare.

Även om regeringen för närvarande inte ser något behov av en uppdelad grundutbildning, kan det dock inte uteslutas att det i framtiden visar sig att grundutbildningen till någon enstaka krigsbefattning bör kunna genomföras i omgångar. Vi anser därför att en sådan möjlighet även i fortsättningen bör finnas kvar.

I 15 § värnpliktsförmånsförordningen (1976:1008) föreskrivs bl.a. att värnpliktiga har rätt till utryckningsbidrag på 3 000 kronor, om tjänstgöringen har varit sammanlagt i minst 180 dagar. Eftersom nu de läkare, tandläkare och apotekare som tagits ut till utbildning till specialistbefattning inte kommer att fullgöra en så lång tjänstgöring, bör de kunna få utryckningsbidrag redan efter 120 dagars tjänstgöring. Det är regeringens uppfattning att nödvändiga författningsändringar bör göras med anledning av detta.

Regeringens förslag: Utbildning av värnpliktiga för mobiliserings- och förplägnadstjänst genomförs i huvudsak i enlighet med regeringens uppdrag till Chefen för armén den 10 december 1992.

Uppfyllnaden av mobiliserings- och förplägnadsorganisationen skall ske genom att de militära myndigheterna i krigsorganisationen under uppbyggnadstiden utnyttjar

dels samtliga civilanställda som blir kvar i grundorganisationen och som går att krigsplacera,

dels flertalet merbehovsutbildade kockar inom marinen för krigsplacering inom förplägnadstjänsten.

Uppsättningstiden av mobiliserings- och förplägnadsförbanden bör vara 15 år.

Åtgärderna bör vara av en sådan omfattning att uppsägning av civilanställda kan begränsas så långt som möjligt. På Gotland och i nuvarande Övre Norrlands militärområde skall civilanställda som berörs av införandet av utbildningen av mobiliserings- och förplägnadsvärnpliktiga enbart avvecklas genom naturlig avgång.

Skälen för regeringens förslag: Uppsättandet av mobiliserings- och förplägnadsförband är en följd av strävan att ha så liten skillnad som möjligt mellan organisationen i fred och i krig.

Förrådstjänsten genomgår för närvarande en omfattande förändring mot en mer centraliserad och rationell hantering av materiel.

En resurssnålare förrådshållning måste dock kombineras med åtgärder för att snabbt höja mobiliseringsberedskapen. Därför behövs en effektiv mobiliseringsorganisation.

Nuvarande mobiliserings- och förplägnadsvärnpliktiga saknar rätt utbildning för de uppgifter som skall lösas i den nya mobiliseringsstrukturen. Dessa värnpliktiga bör ersättas med särskilda mobiliseringsförband.

Traditionellt har förplägnadsfunktionen i krigsorganisationen lösts genom att varje kompanienhet såväl i fältförbanden som i territorialarmén förfogat över en kokgrupp.

Detta har fördelar men också nackdelar. För stora delar av det territoriella försvaret men också för fältförbanden i vissa lägen är det mer rationellt att utnyttja tillgängliga storkök. Därav följer ett behov av att förändra värnpliktsutbildningen i detta avseende.

En bättre effekt erhålls om förplägnadsfunktionen i fältförbanden har kompetens att, beroende på situationen, antingen utnyttja storkök eller tillreda mat fältmässigt.

En sådan inriktning kräver att en kokgrupp har kompetens inom båda områdena. Denna kompetens måste erhållas under grundutbildningen. Genom att samtliga ges utbildning i både militära storkök och fältkök uppnås erforderlig kompetens. Utöver detta erfordras särskilda förplägnadsplutoner för

territorialförsvarets behov. Värnpliktiga i dessa plutoner utbildas i huvudsak för storköksbefattningar.

I augusti 1992 redovisade Chefen för armén vilka krigsförband som har behov av mobiliserings- och förplägnadsvärnpliktiga. Vidare redovisades dessa krigsförbands uppgifter, antalet värnpliktiga som berörs i respektive förband och antalet anställda som till följd härav blir övertaliga.

Enligt Chefens för armén redovisning finns ett behov av 11 776 värnpliktiga i mobiliseringstjänst och 4 407 i förplägnadstjänst för att åstadkomma den planerade krigsorganisationen. Chefen för armén anger att krigsorganisationsbehovet innebär att ca 2 500 mobiliserings- och förplägnadsvärnpliktiga årligen behöver genomgå grundutbildning, varav ca 1 160 utgörs av mobiliseringsvärnpliktiga. Detta skulle kunna ge en teoretisk möjlighet att minska antalet förråds- och förplägnadsanställda med ca 900. De reella rationaliseringsmöjligheterna bedöms dock av Chefen för armén stanna vid en minskning med ca 800 anställda.

Efter de minskningar av försvarsmaktens grundorganisation som 1992 års försvarsbeslut innebär kommer enligt regeringens bedömning arméns totala behov av civilanställd personal att uppgå till sammanlagt ca 3 200 personer från mitten av 90-talet. Huvuddelen av dessa civilanställda kan krigsplaceras.

Det rådande arbetsmarknadspolitiska läget gör det enligt regeringens mening angeläget att försöka lindra effekterna för de civilanställda av att mobiliserings- och förplägnadsförband införs.

Pliktutredningen föreslog i sin redogörelse att uppfyllande av mobiliserings- och förplägnadsorganisationen skall ske genom att de militära myndigheterna i krigsorganisationen under uppbyggnadstiden utnyttjar

- samtliga civilanställda som blir kvar i grundorganisationen och som går att krigsplacera,
- fler värnpliktiga med lämplig bakgrund som kan föras över från fältförbanden eller merbehovsutbildningen inom marinen,
- personal från frivilligorganisationerna och
- värnpliktiga som direktrekryteras för att genomgå grundutbildning för uppgifter i mobiliserings- och förplägnadstjänsten.

Pliktutredningen ansåg också att uppsättningstiden borde göras längre än planerade 12 år. Utredningen angav också att man avsåg att i sitt betänkande återkomma till principerna för användningen av värnpliktiga i stödproduktionen inom det militära försvaret.

I Pliktutredningens betänkande redovisas allmänna principer för uttagning till stödproduktion. Härvid anges att en helt avgörande förutsättning för att pliktpersonal skall få tas ut till stödproduktion är att de får en uppgift i krigsorganisationen eller att de behövs för beredskap i fred. Vidare anger man att det är viktigt att utnyttja de civilanställda som i krigsorganisationen kan utföra de uppgifter som de har i den fredstida produktionen. Slutligen påpekas att omsättningen av pliktpersonal inte får vara större än vad som är motiverat av de utagnas förmåga att lösa uppgifterna. De värnpliktiga som omsätts bör inte samtliga överföras till personalersättningsreserven, utan flertalet bör ges nya krigsbefattningar.

Enligt regeringens mening bör vid införandet av mobiliserings- och för-

plågnadsförband följande gälla för att minska antalet uppsägningar av civilanställda.

Prop. 1992/93:228

Uppsättningstiden av mobiliserings- och förplågnadsförbanden förlångs från 12 till 15 år. Därigenom kan ytterligare civilanstållda behållas i organisationen. Vidare bör de inom marinen årligen ca 120 merbehovsutbildade kockarna utnyttjas i förplågnadsförbanden. Härutöver bör samtliga civilanstållda utnyttjas som blir kvar i grundorganisationen och som går att krigsplacera.

De reduceringar som blir följden av införandet av mobiliserings- och förplågnadsförband bör genomföras så att civilanstållda på Gotland och inom nuvarande Övre Norrlands militårområde, där stor arbetslöshet råder, inte drabbas av uppsågningar. I dessa områden bör personalen avvecklas enbart genom naturlig avgång.

Att utnyttja frivilligpersonal, som Pliktutredningen föreslagit, bedöms inte möjligt, då det redan i dag råder brist på frivilliga i hemvärnets förplågnadsorganisation. Hemvärdnet skall dessutom öka i storlek.

Sammantaget konstaterar regeringen att med dessa åtgårder endast ca 550 civilanstållda blir övertaliga vid införandet av utbildningen av mobiliserings- och förplågnadsvärnpliktiga. Behovet av civilanstållda inom armén kommer därmed att uppgå till ca 3 450 personer från mitten av 90-talet. När avvecklingen av civilanstållda genom naturlig avgång slutförts i början av 2000-talet bör antalet civilanstållda inom armén vara 3 290 personer.

Genom 1992 års totalförsvarsbeslut har riksdagen godkänt principen om att värnpliktiga används i mobiliserings- och förplågnadstjänst. Utbildningstiden för dessa värnpliktiga har lagts fast genom samtidigt beslutade ändringar i värnpliktslagen. De riktlinjer som regeringen har redovisat bör ligga till grund för genomförandet.

4 Upprättat lagförslag

I enlighet med vad som nu har anförts har inom Försvarsdepartementet upprättats ett förslag till

lag om ändring i värnpliktslagen (1941:967).

Förslaget är av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

5 Ärendet till riksdagen

Regeringen föreslår att riksdagen

1. antar lagförslaget och
2. godkänner de riktlinjer vi anført om värnpliktiga i mobiliserings- och förplågnadstjänst.

Förslag till Lag om ändring i värnpliktslagen (1941:967)

Härigenom föreskrivs att 27 § 1 mom. värnpliktslagen (1941:967) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §

1.¹ De värnpliktigas utbildningstid

Värnpliktsutbildningen utgöres av grundutbildning och repetitionsutbildning. Repetitionsutbildningen kan utgöras av krigsförbandsövningar, särskilda övningar, fackövningar, särskilda fackövningar och mobiliseringsövningar.

A. Värnpliktig, som uttagits för utbildning vid armén, skall fullgöra grundutbildning som omfattar för

1. menig kategori G eller F minst 220 och högst 245 dagar,
2. menig kategori E minst 265 och högst 315 dagar eller, i särskilt kvalificerad befattning, minst 325 och högst 350 dagar,
3. gruppbefäl minst 290 och högst 315 dagar,
4. plutonsbefäl minst 325 och högst 360 dagar eller, i särskilt kvalificerad befattning, minst 395 och högst 450 dagar,
5. kompanibefäl samma tid som för plutonsbefäl samt ytterligare 90 dagar.

Värnpliktig, som uttagits för utbildning vid flottan, skall fullgöra grundutbildning som omfattar för

1. menig kategori G minst 385 och högst 425 dagar,
2. menig kategori F minst 325 och högst 455 dagar,
3. menig kategori E minst 505 och högst 525 dagar,
4. gruppbefäl minst 325 och högst 455 dagar,
5. plutonsbefäl minst 410 och högst 525 dagar eller, om den värnpliktige har avlagt sjökaptens- eller sjöingenjörsexamen, minst 410 och högst 455 dagar,
6. kompanibefäl samma tid som för plutonsbefäl samt ytterligare 90 dagar.

Värnpliktig, som uttagits för utbildning vid kustartilleriet, skall fullgöra grundutbildning som omfattar för

1. menig kategori G eller F minst 240 och högst 265 dagar,
2. menig kategori E minst 400 och högst 425 dagar eller, i befattning i kustjägarförband, minst 290 och högst 315 dagar,
3. gruppbefäl minst 290 och högst 315 dagar,
4. plutonsbefäl minst 410 och högst 435 dagar,
5. kompanibefäl samma tid som för plutonsbefäl samt ytterligare 90 dagar.

Värnpliktig, som uttagits för utbildning vid flygvapnet, skall fullgöra grundutbildning som omfattar för

1. menig kategori G eller F minst 225 och högst 250 dagar,
2. menig kategori E minst 325 och högst 350 dagar,
3. gruppbefäl minst 325 och högst 350 dagar, eller, i särskild befattning i underhålls-, underrättelse- eller markförsvartjänst, minst 260 och högst 300 dagar,
4. plutonsbefäl minst 335 och högst 360 dagar,

¹ Senaste lydelse 1992:523.

5. kompanibefäl samma tid som för plutonsbefäl samt ytterligare 90 dagar.
 Värnpliktig, som uttagits för utbildning till någon av följande särskilda befattningar, skall fullgöra grundutbildning som omfattar för
1. apotekare minst 200 och högst 225 dagar,	1. apotekare minst 120 och högst 225 dagar,
2. läkare minst 200 och högst 225 dagar,	2. läkare minst 120 och högst 225 dagar,
3. läkarassistent minst 230 och högst 255 dagar,	3. tandläkare minst 120 och högst 255 dagar,
4. fältpräst minst 320 och högst 345 dagar,	
5. personalvårdsassistent minst 320 och högst 345 dagar,	
6. tekniker vid armén minst 320 och högst 345 dagar,	
7. systemtekniker vid flygvapnet minst 340 och högst 365 dagar,	
8. meteorolog minst 340 och högst 365 dagar.	8. meteorolog minst 340 och högst 365 dagar,
	9. tolk och förhørsledare minst 360 och högst 380 dagar.

Värnpliktig, som uttagits till bevaknings- eller depåttjänst, skall fullgöra grundutbildning som omfattar minst 220 och högst 245 dagar.

B. Värnpliktig skall fullgöra vid armén och flygvapnet högst fem, vid flottan högst två och vid kustartilleriet högst fyra krigsförbandsövningar.

Krigsförbandsövning skall vid armén omfatta för värnpliktig i befattning för

1. menig högst 21 eller, i särskilt kvalificerad befattning för menig, högst 25 dagar,
2. gruppbefäl högst 25 dagar,
3. plutons- eller kompanibefäl högst 32 dagar.

Krigsförbandsövning skall vid marinen omfatta för värnpliktig i befattning för

1. menig högst 15 eller, i särskilt kvalificerad befattning för menig eller i befattning för menig kategori E i kustjägarförband, högst 20 dagar,
2. gruppbefäl högst 20 dagar,
3. plutons- eller kompanibefäl högst 32 dagar.

Krigsförbandsövning skall vid flygvapnet omfatta för värnpliktig i befattning för

1. menig högst 15 dagar,
2. gruppbefäl högst 15 eller, i särskilt kvalificerad befattning för gruppbefäl, högst 22 dagar,
3. plutons- eller kompanibefäl högst 22 dagar.

För värnpliktig i befattning som kompanichef eller kompanikvartermästare eller i motsvarande befattning eller med uppgift som materielredogörare kan tiden för krigsförbandsövningen utsträckas till att omfatta högst två dagar utöver den tid den värnpliktige eljest skall tjänstgöra.

Krigsförbandsövningarna inom armén får delas upp på två delövningar om sammanlagt högst 23 dagar för meniga och gruppbefäl och högst 30 dagar för plutons- och kompanibefäl.

Tiden för en krigsförbandsövning får tagas i anspråk för en fackövning.

C. Värnpliktig i befattning för plutons- eller kompanibefäl samt värnpliktig i särskilt kvalificerad befattning för menig eller gruppbefäl kan åläggas att fullgöra högst fem särskilda övningar.

Särskild övning skall omfatta högst elva dagar vid armén och marinen samt högst fyra dagar vid flygvapnet.

Värnpliktig, som vid förband skall fullgöra uppgift av särskild betydelse

för genomförande av förbandets mobilisering eller som är krigsplacerad vid förband, vars mobilisering är avsedd att kunna genomföras på avsevärt kortare tid än som gäller för huvuddelen av försvarsmaktens förband, kan åläggas att fullgöra högst fem mobiliseringsövningar om sammanlagt högst åtta dagar.

Tiden för särskild övning får tagas i anspråk för särskild fackövning.

Vid flygvapnet får särskild övning uppdelas i två delövningar, om den värnpliktige medger det.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1993.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 25 mars 1993.

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden B. Westerberg, Hörnlund, Svensson, Dinkelspiel, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidson, Odell, Lundgren, Ask

Statsrådet Björck anmäler fråga om *ändrade grundutbildningstider för vissa värnpliktiga, m.m.*

Regeringen beslutar att genom proposition lämna förslag till riksdagen om ändrade grundutbildningstider för vissa värnpliktiga, m.m. i enlighet med bilaga till detta protokoll.

Ur protokollet:
Maud Melin